

Zabrinjavajući rezultati ankete: 65 % učenika osnovnih i 85 % učenika srednjih škola konzumira energetska pića

11.10.2022.

U Varaždinskoj županiji čak 65 posto učenika osnovnih škola i 85 posto učenika srednjih škola konzumira energetska pića, pokazala je anketa koja je, na inicijativu Savjeta za zdravlje Varaždinske županije, provedena u 30 osnovnih i 10 srednjih škola na uzorku većem od 5.300 učenika. Rezultati ankete danas su u Županijskoj palači u Varaždinu predstavljeni ravnateljima škola i javnosti.

- Savjet za zdravlje Varaždinske županije, čiji su članovi ugledni zdravstveni radnici, pokrenuo je inicijativu za edukaciju mladih, njihovih roditelja te učitelja i profesora o štetnosti energetskih pića. Time su odmah reagirali na podatke liječnika pedijatara i djelatnika Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije, koji su uočili povećanu konzumaciju energetskih napitaka kod djece i mladih. Nažalost, ovo istraživanje je potvrdilo da (pre)veliki broj djece i mladih konzumira energetska pića, a da pritom uopće nisu svjesni opasnosti po svoje zdravlje. I u ovom slučaju znanje je moć. Varaždinska

županija pružit će svu potporu Savjetu za zdravlje i našim školama kako bi naši mladi, njihovi roditelji te učitelji i profesori dobili točne informacije o štetnosti energetskih pića i mogućim posljedicama. Ovo predstavljanje rezultata je važan korak prema glavnom cilju, a to je svesti konzumaciju tih napitaka na minimum – istaknula je zamjenica župana Silvija Zagorec, koja je zahvalila Savjetu za zdravlje, županijskim upravnim odjelima za zdravstvo i prosvjetu te svim ravnateljima koji su se odazvali i pomogli u provođenju ankete.

Pročelnica Odjela za sestrinstvo na Sveučilištu Sjever, izv. prof. dr. sc. Marijana Neuberg napomenula je da podaci ankete nisu dobri ni ohrabrujući.

- Čak 65 posto učenika osnovnih škola i 85 posto srednjih škola konzumira energetska pića, što je alarmantno. Učestalost raste s dobi, dakle što su stariji to češće konzumiraju, pri čemu je konzumacija češća kod muškog spola. Na pitanje zašto konzumiraju energetska pića, najčešće su kao razloge naveli umor, manjak koncentracije te odmor nakon nekakve aktivnosti. Informacije o energetskim pićima, što je najžalosnije, dobivaju iz reklama i od prijatelja, a najmanje iz stručne literature ili pak od roditelja. Uznemirujuće je da je 20 % učenika osnovnih škola te 30 % učenika srednjih škola imalo ozbiljnije smetnje prilikom konzumacije, veliki broj imao je simptome od strane kardiovaskularnog sustava, tzv. stezanje u prsima, bol u prsima, ubrzani rad srca, a veliki broj se požalio na mučninu i povraćanje. Nije zanemariv broj da je 8 posto učenika imalo smetnju zbog koje su se ozbiljno zabrinuli za svoje zdravlje. Varaždinska županija je svjetli primjer i primjer dobre prakse kako bi trebalo putem istraživanja naći pravi način edukacije. Edukaciju treba proširiti na učenike i na njihove roditelje, ali ne samo u školama nego i putem Savjeta za zdravlje i Savjeta mladih Varaždinske županije, ali i osoba iz javnog života koje mogu ukazati na zdrave stilove života te ukazati učenicima osnovnih i srednjih škola na štetnost konzumacije energetskih pića – istaknula je prof. dr. sc. Neuberg.

Zašto su energetska pića štetna i zašto nisu „bezazlena“, kao što se (pre)često pogrešno smatra, pojasnila je doc. prim. dr. sc. Spomenka Kiđemet-Piskač, specijalist neurologije, subspecijalist za kronične neurodegenerativne bolesti iz Opće bolnice Varaždin.

- Nemili događaj u županiji, kada je osoba u dobi od 12 godina doživjela moždani udar koji se direktno mogao povezati s pretjeranom konzumacijom energetskih pića, potaknuo nas je da kontaktiramo pedijatre i specijaliste školske medicine te potom provedemo i ovu

anketu. S obzirom da je sudjelovalo više od 5.300 ispitanika, imamo doista reprezentativan uzorak. Kod nekog djeteta već jedno energetsko piće može izazvati neželjene učinke, a kod drugih su to dva do tri pića – upozorila je doc. Kiđemet-Piskač.

- Jedan energetski napitak sadrži 80 miligrama kofeina, što odgovara jednoj šalici kave, ali uz to sadrži taurin, ginseng, guaranu koji imaju psihostimulativni učinak sličan kofeinu, tako da su koncentracije tvari koje djeluju na lučenje adrenalina bitno veće nego u jednoj šalici kave. Uz to, ti napitci sadrže visoke doze šećera, što doprinosi razvoju pretilosti, a znamo da je pretilost mladih osoba još jedna poštast modernog doba s kojom se borimo. Dijete neće popiti kavu, a kamoli dvije ili tri, ali će zato popiti dva do tri takva slatka napitka jer nije upoznat s njegovim sadržajem – navela je doc. Kiđemet-Piskač.

Na odličnoj suradnji zahvalila je županijskim upravnim odjelima za zdravstvo i prosvjetu te ravnateljima osnovnih i srednjih škola, kao i dr. sc. Ivani Dvorski koja je pomogla u statističkoj obradi podataka te studentima sestrinstva Matiji Stipanu i Kristijanu Štefancu na unosu podataka.

Dodajmo da su prezentaciji rezultata ankete, uz ravnatelje, prisustvovali i župan Andželko Stričak, pročelnik Upravnog odjela za prosvjetu, kulturu i sport dr. sc. Miroslav Huđek i pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo, socijalnu skrb, civilno društvo i hrvatske branitelje Ljubica Božić.

